

SLOVENŠČINA, 4. b

17. oktober 2022

Priprava na govorni nastop OPIS POKLICA

1. Katere podatke mora vsebovati dober opis poklica?

KAJ DELA?

- Oblikuje šopke, ikebane, vence.
- Nakupuje cvetje, lončnice in okrasni material.

CVETLIČAR

- V cvetličarni – nega in prodaja cvetja.
- V rastlinjaku – nega lončnic (stoje).

KATERE SO POSEBNOSTI POKLICA?

- Delo opravlja najpogosteje stoje.
- Veliko se mora pripogibati.

KAJ MORA ZNATI?

- Oblikovati šopke, aranžirati darila, krasiti prostore, izdelovati vence in ikebane.
- Skrbeti za lončnice.
- Urejanje zunanjih površin s cvetjem in zelenjem.

S ČIM DELA? KAJ POTREBUJE ZA SVOJE DELO?

- Z ostrimi vrtnarskimi škarjami, s kleščami za oblikovanje žice, kadar dela šopke.
- S škarjami, z vročim lepilom, kadar aranžira darila.

2. Ko opisujemo poklic, pazimo, da so podatki iste vrste nanizani skupaj.

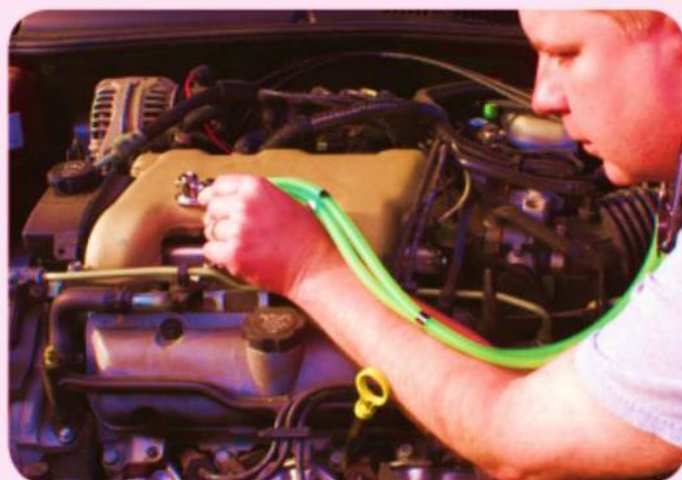
Opis poklica

MEHANIK

Vzdržuje in popravlja motorje in motorna vozila. Pri vzdrževanju se mora ravnati po navodilih izdelovalca – zamenja ali dolije ustrezne tekočine, menja izrabljene dele, zateguje vijake in maže gibljive dele. Kadar gre za okvare ali napake v delovanju avtomobila, najprej ugotovi, kaj jih je povzročilo, nato s primernim orodjem razstavi posamezne sklope vozila. Okvaro odpravi z zamenjavo izrabljenega dela ali s popravilom pokvarjenega mehanizma. Preden vozilo izroči lastniku, ga preizkusi na poskusni vožnji. Če vozilo deluje brezhibno, je njegovo delo končano.

Pri svojem delu potrebuje različne vrste ročnega in električnega orodja.

Za dvigovanje avta uporabi dvigalko, za privijanje in odvijanje vijakov in matic pa različne izvijače, vijačnike, ključe in nasadne ključe. Včasih uporabi tudi klešče in drugo orodje. Okvare na vozilu velikokrat odkrije tudi z uporabo posebnega računalnika.

Po navadi dela v zaprtih prostorih, in sicer stoje. Včasih opravlja delo na dvignjenih mestih ali v kanalih. Dela samostojno ali v skupini.

3. O poklicu, ki smo si ga izbrali, poiščemo čim več zanimivih podatkov. Obiščimo splet, vprašajmo odrasle, ...

Opis poklica

FRIZERKA

<https://drive.google.com/file/d/1X3ULWi4evrmaUqKIVDN-5FOldfBOtcWD/view>

4. Ognimo se golemu naštevanju, veliko bolj zaželeno je, da opisujemo...

Primer naštevanja: Učitelj za svoje delo potrebuje računalnik, projektor, platno, tablo, krede, gobo, pisala različnih barv, papir, ...

Primer opisa: Učitelj, ki želi, da so ure pouka za učence čim bolj zanimive, pri delu pogosto uporablja računalnik in projektor, s pomočjo katerega poslušalcem približa razumevanje z različnimi posnetki, fotografijami, animacijami. V pomoč so mu tudi krede različnih barv, da lahko na tablo nariše za oko privlačne slike, skice, miselne vzorce,...

5. Pazimo, da ne ponavljamo besed. Zamenjajmo jih raje s sopomenkami, zaimki ali pa jih preprosto izpustimo.

Primer, ki ni dober: Policist pogosto opravlja svoje delo tudi ponoči. Policist se navadno pozno popoldne zglesi na policijski postaji, kjer se vpiše v delovno knjigo. Policist se zatem seznanj, s kakšnimi nalogami se bo soočil na delovnem mestu.

Boljša zamenjava: Policist pogosto opravlja svoje delo tudi ponoči. Navadno se pozno popoldne zglesi na postaji, kjer se vpiše v delovno knjigo. Za tem se seznanj, s kakšnimi nalogami se bo soočil na delovnem mestu.

6. Uporabljamo knjižni jezik (izogibamo se pogovornim in narečnim besedam).

**Primer: cukor – sladkor, slaščice
ful – veliko, mnogo
top – zelo dobro
prfoks - učitelj**

7. Govorni nastop mora biti jasen in razločen, dovolj glasen in brez mašil.

8. Če se na govorni nastop dobro pripravimo, ne bo večjih težav s sproščenostjo in odprtim očesnim stikom s poslušalci.

Nekaj primerov dobrih opisov

VETERINAR

Po poklicu sem veterinar, torej zdravim bolne živali.

V ambulanti pregledujem bolne mačke, pse in druge živali. Bolne živali s svojimi lastniki počakajo v čakalnici, da jih pregledam. Male živali, kot npr. papige, kanarčki in hrčki, so navadno v kletkah. Pri pregledu me najprej zanima, kako se žival obnaša; o tem veliko izvem od njenega lastnika. Potem žival natanko pregledam, da ugotovim, kaj je narobe. Pri pregledovanju bolnih živali si pomagam z veterinarskimi pripomočki: nagobčnikom, termometrom, stetoskopom in otoskopom.

Če zboli konj ali krava, je kmet ne pripelje v ambulanto, temveč se sam odpravim na kmetijo. Tudi tam najprej opazujem bolno žival in se pogovorim z njenim lastnikom, šele nato jo zdravim z zdravili. Včasih je treba zdraviti vso čredo krav ali jo cepiti, da preprečimo širjenje bolezni in tako pred boleznijo obvarujemo zdrave živali.

Večkrat moram iti v živalski vrt. Tam zbolijo tudi zelo nevarne živali. Nekaterih ne morem zdraviti budnih, levu je npr. najprej treba dati pomirjevalo.

Poklic astronauta

Zemlja je obdana z zrakom. Zrak postaja vse redkejši, ko gremo v gore ali letimo z letalom. Tam, kjer ni več zraka, se začne vesolje. Naša Zemlja je planet in leži v vesolju.

Astronavti so ljudje, ki potujejo v vesolje. Vesoljska postaja je v vesolju dom za astronave. Vesolje je za astronave nevarno, zato imajo posebne obleke. Vesoljska obleka ima več plasti. Te plasti varujejo pred visoko vročino in sončnim sevanjem. V vesolju je lahko zelo vroče, zato imajo obleke na notranji strani cevke z vodo, ki astronauta hladi. Vizir ščiti obraz pred sončno svetlobo.

Fotografija Zemlje, posneta z Apolla 17 (Wikipedija)

Ameriški astronaut Bruce McCandless II. v vesoljskem prostoru

Človek je prvič pristal na Luni leta 1969. Astronavt je poseben poklic, ki omogoča polet z raketami in ogled Zemlje od zgoraj. Evropa ima svojo vesoljsko agencijo – imenuje se ESA.

Astronavt pri Esi mora obvladati ogromno stvari. Če hočeš postati astronaut oz. astronautka, je dobro, da študiraš aeronavtiko ali astronautiko, ni pa nujno. Pomembno pa je, da si na svojem področju izredno dober oz. dobra. Obvezno je tudi znanje angleščine. Vsak dodaten jezik je

dobrodošel. Fizično in psihično zdravje je nujno potrebno. Prestati je treba poseben zdravniški pregled.

PILOT

OPIS in ZNAČILNOSTI POKLICA

- pilot upravlja letalo na domačih in mednarodnih poletih
- odgovoren je za varen, pravočasen in ekonomičen let

OPRAVILA in NALOGE

- delo prične vsaj uro pred vzletom
- pred letom pripravi dokumentacijo, preveri vremenske razmere, vodi in koordinira delo posadke, opravi pregled letala, preveri gorivo, natovarjanje in iztovarjanje tovora ter vkrcavanje in izkrcavanje potnikov
- skbeti mora za psihofizično kondicijo in zdravje

EDVARD RUSIJAN

ZNANJA in SPRETNOSTI

- strojna fakulteta (smer letalstvo)
- zahteven zdravniški pregled
- pilot mora biti dosleden, natančen, komunikativen, prilagodljiv

RAZMERE za DELO

- pilot opravlja svoje delo v majhnem zaprtem prostoru pilotske kabine ali na prostem
- delo je pretežno sedeče
- delo poteka tudi ob nedeljah, praznikih in ponoči

GAŠPER SITAR
 ŽAN BURKELJICA
 MARTIN JEREČ
 6.A MATEVŽ ZUPAN

ZNANJA IN SPRETNOSTI

- znanje risanja načrtov
- poznavanje merskih enot
- poznavanje lastnosti lesa
- znanje obdelave lesa
- poznavanje in način uporabe strojev
- znanje računanja
- sposobnost natančne izdelave izdelkov

OPRAVILA IN NALOGE

- sprejema naročila → po potrebi nariše načrt → pripravi seznam materiala in ga nabavi → določi rok izdelave → pripravi les in stroje → začne z izdelovanjem izdelka → sestavi elemente v končni izdelek → popravi napake → končni izdelek zapakira in odnese v skladišče → na koncu očisti stroje in pospravi delavno mesto

MIZAR

SORODNI POKLICI

tesar, izdelovalec parketa, kolar, modelar, kontrolor lesenih izdelkov, rezbar, serviser športnih izdelkov...

RAZMERE ZA DELO

- zaprti in ogrevalni prostori
- po potrebi dela v podaljšanem času
- delo se opravlja stoje
- potrebna splošna telesna spretnost

Kuhar Kuharica

Kaj že veš o poklicu kuharice/kuharja?

→ Preberi opis:

Naloga kuharice je, da pripravi jedi. Kuharica naroči živila. Pripravi in očisti živila. Uporablja tudi začimbe in dišave ter vodo. Izdeluje hladne, tople jedi in sladice. Pripravi jedilni list ali dnevne menije. Kuharica potrebuje recepte.

Kuha lahko v hotelski restavraciji, v gostilni, v bolnišnici, v vrtcu ali v domu za starejše.

Kuharica uporablja štedilnik, pečico, hladilnik, razne stroje, na primer stroj za sladoled. Uporablja posodo za pripravo jedi, za kuho, za serviranje, za pomivanje in čiščenje in za odpadke. Pri delu je kuharica oblečena v delovno obleko in upošteva predpise o varstvu pri delu. Potrebuje tudi krpe za čiščenje pa čistilna sredstva.

Kuharica mora dobro razlikovati barve, vonje in okuse. V kuhinji drži red in čistočo. Mora imeti dobro razporeditev časa.

<https://www.youtube.com/watch?v=CCwspg8hJCU>

PRIPOROČILA za PRIPRAVO GOVORNEGA NASTOPA

V UVODU nastopa povej:

- zakaj si si izbral ta poklic,
- ali morda poznaš koga s tem poklicem; lahko vpleteš tudi povzetek kratkega intervjuja s tem človekom (v pripovedni, opisni obliki),
- kaj vse v zvezi s tem poklicem želiš raziskati oziroma si raziskal,
- navedi kakšno zanimivost, ...

JEDRO naj vsebuje opis dela, prostora in pripomočkov. V tem delu ne izražaj osebnega mnenja. Jedro naj bo čim bolj izčrpno, zanimivo, privlačno. Vsebuje naj tudi zanimivosti, posebnosti...

Poslušalce seznanj s kakšnim podatkom, ki morda ni znan večini ljudi.

Dodaj tudi spretnosti, sposobnosti, lastnosti, ki so potrebne pri poklicu. Poišči podatke o tem, kako dosežeš ta poklic.

Preden se lotiš jedra, moraš pridobiti ustrezne podatke o izbranem poklicu (leksikoni, enciklopedije, vedeži, splet...).

V ZAKLJUČKU zapiši svoje misli, razmišljanje, zamisli, razloži morebitna čustva, ki se ti ob tem porajajo itd.

Tvori izčrpane, lepo sestavljene in urejene povedi. Besedišče naj bo bogato. Celotno besedilo naj bo jasno, zanimivo, privlačno.

S poslušalci vzpostavi in ohranjaj očesni stik.

MERILA OCENJEVANJA

Vsebina, ki ustreza naslovu	10 t
Oblikovanost uvoda, jedra in zaključka	3t
Zanimivi podatki	2t
Zanimiva predstavitev	2t
Raba knjižnega jezika	2t
Jasno in primerno glasno pripovedovanje	2t
Brez ponavljajočih besed in mašil, premorov	2t
Sproščenost, stik s poslušalci	2t

25, 24, 23	odlično 5
22, 21	prav dobro 4
20, 19	dobro 3
18, 17	zadostno 2